

Programbeskrivelse

Bachelor i osteopati

180 studiepoeng

2023-2026

*Studiet er godkjent i Høgskolekollegiet 11.05.16 (HK-sak 12/16)
Programbeskrivelsen er godkjent i Utdanningsutvalget: 18.10.2022 (UU/HS-sak 127/22)*

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Formelle krav	4
2. Læringsutbytte	5
3. Studiets struktur	7
3.1 Faglig progresjon	7
3.2 Første studieår	8
3.3 Andre studieår	9
3.4 Tredje studieår	10
4. Undervisnings- og vurderingsformer	12
4.1 Pedagogisk plattform og gjennomføring av undervisning	12
4.2 Eksamens- og vurderingsformer	13
5. Internasjonalisering og internasjonal studentutveksling	14
5.1 Ordninger for internasjonalisering	14
5.2 Ordninger for internasjonal studentutveksling	14

1. Innledning

Muskel- og skjelettplager koster samfunnet omkring 40 milliarder hvert år, og kostnaden er stigende [1]. På verdensbasis lider opp mot 25% av befolkning av langvarige smerter, det vil si smerter som varer lengre enn tre måneder [2]. Rundt 75% av alle voksne i Norge opplever smerter eller plager fra muskel- og skjelettsystemet i en eller annen form i løpet av en måned [3]. Det viser seg også at mange sosiale og psykologiske faktorer, i tillegg til kroppslige faktorer, er med på å opprettholde og skape en smertetilstand [4], og Norge trenger helsepersonell med denne kunnskapen og kompetansen [5]. På osteopati studiet etterstreber vi kunnskap og forskning rundt disse temaene til bruk i utdannelsen. På den måten utdanner vi oppdaterte og trygge utøvere innen muskel- og skjelettbehandling.

Osteopati er en godt etablert og anerkjent helseprofesjon i Norden, Europa og globalt, hvorav Norske osteopater utfører ca. 600 000 behandlinger årlig [6]. Verdens Helse Organisasjon fastsatte i 2010 «Benchmark for Osteopathy» og anerkjenner osteopati som en selvstendig helseprofesjon [7]. I dag finnes det rundt 43000 osteopater i Europa, og osteopati er offentlig regulert og autorisert i blant annet Norge, Storbritannia, Sveits, Portugal, Malta, Luxembourg, Danmark, Island, Italia, Finland, Tyskland, Frankrike, USA, Australia, New Zealand og Canada (Quebec) [8].

Høgskolen Kristiania, institutt for helsevitenskap, tilbyr Norges eneste fulltidsstudium innen osteopati. En bachelor i osteopati gir deg kompetansen til å utføre en grunnleggende undersøkelse og behandling av pasienter med symptomer i muskel- og skjelettsystemet, under veiledning av kompetente osteopater. Dette innebærer sykehistorie, klinisk og osteopatisk undersøkelse av pasienten, samt planlegging og gjennomføring av behandling for pasienten.

Bachelor i osteopati er et treårig studium (180 studiepoeng). Fullført studium kvalifiserer til bachelorgrad i osteopati, og gir grunnlag for ett års videreutdanning i osteopati (60 studiepoeng). Bachelorgrad i osteopati og fullført videreutdanning i osteopati gir grunnlag for å søke om autorisasjon som osteopat i henhold til lov om helsepersonell.

1. Ihlebæk C, Lærum E. Plager flest: koster mest, muskel-skjelettlidelser i Norge. Oslo: Nasjonalt ryggnettverk; 2. utgave Rapport 2014:1. Tilgjengelig via www.formi.no
2. Breivik H, Collett B, Ventafridda V, Cohen R, Gallacher D. Survey of chronic pain in Europe: prevalence, impact on daily life, and treatment. *Eur J Pain* 2006;10(4):287-333.
3. Ihlebæk C, Brage S, Natvig B, Bruusgaard D. Forekomst av muskel- og skjelettlidelser i Norge. *Tidsskr Nor Legeforen* 2010;130(23):2365-8.
4. Ursin H. Psychological factors in the treatment of chronic pain. I: Kalso E, Estlander AM, Klockars M, red. *Psyche, soma and pain*. Helsinki: The Signe and Ane Gyllenberg Foundation; 2003
5. Granan L.P, Jacobsen H.B, Reme S.E, Stubhaug A, Hansson P, Breivik H, Ljoså T.M. Tverrfaglig utdanning for bedre smertebehandling. *Tidsskr Nor Legeforen* 2015;135(12):1114-4.
6. www.osteopati.org Estimert beregnet av Norsk Osteopatiforbund, november 2018, basert på antall aktive medlemmer og deres praksis.
7. <http://www.who.int/medicines/areas/traditional/BenchmarksforTraininginOsteopathy.pdf>
8. The OIA Global Report, Osteopathy and Osteopathic Medicine: A Global View of Practice, Patients, Education and the Contribution to Healthcare Delivery.

1.1 Formelle krav

Opptakskrav til studiet er generell studiekompetanse, delkompetanse etter 23/5-regelen eller realkompetanse. Søknad på grunnlag av realkompetanse skal gis individuell behandling, og søker må dokumentere at de innehar de kvalifikasjonene som gjør at de har kompetanse til å gjennomføre studiet. Det henvises til Forskrift ¹ om opptak til høyere utdanning.

Søkere til helsefag må fremlegge politiattest, da studenten har praksis 5. og 6. semester, i henhold til universitets- og høyskoleloven §4-9: *«I studier der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, kan det kreves å fremlegge politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd, ved opptak til eller underveis i studiet.»*

---

¹ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-01-06-13>

2. Læringsutbytte

Alle studieprogrammer ved Høgskolen Kristiania har fastsatt et overordnet læringsutbytte som enhver student er forventet å oppnå etter å ha fullført studiet. Læringsutbytte beskriver hva studenten er forventet å vite, kunne og være i stand til å gjøre som et resultat av læringsprosessene knyttet til studiet. Læringsutbytte er beskrevet i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskap

Kandidaten...

- har bred kunnskap om menneskekroppens oppbygging, struktur og funksjon.
- har bred kunnskap om osteopatiens arbeids- og tenkemåte, prinsipper og verdier, og hvordan dette påvirker den kliniske beslutningsprosessen
- har kunnskap om klinisk resonnering i den biopsykososiale modellen, og hvordan man benytter seg av denne modellen i håndtering av pasienter
- har bred kunnskap om patologiske tilstander samt sykehistorie og kliniske undersøkelser relevant for sikker osteopatisk praksis
- kjenner til tilstander som krever henvisning
- kjenner til vitenskapsmetode og statistikk, samt forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet

Ferdigheter

Kandidaten...

- behersker kommunikasjonsferdigheter i møte med pasienten og annet helsepersonell
- kan anvende, forklare og drøfte kliniske undersøkelsesmetoder (sykehistorie, klinisk medisinske tester, ortopediske tester og nevrologiske tester) og tolke funn av undersøkelsen, for å avgjøre om pasienten skal henvises videre
- behersker en grunnleggende osteopatisk undersøkelse og behandlingsplan, som inkluderer arbeidshypotese, kortsiktige og langsiktige behandlingsmålsetninger, manuell behandling, råd og veiledning
- kan anvende et bredt spekter av osteopatiske teknikker
- kan anvende klinisk resonnering i undersøkelse og behandling, og vurdere psykologiske og sosiale faktorer som negativt påvirker pasientens plager
- behersker å skrive journal i tråd med lov om helsepersonell
- kan finne, vurdere og henvide til fagstoff
- kan reflektere kritisk over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning

Generell kompetanse

Kandidaten...

- kan utveksle synspunkter og erfaringer med annet helsepersonell og gjennom dette bidra til nytenkning og utvikling av sin kompetanse gjennom livslang læring
- kan planlegge og gjennomføre grunnleggende behandling, og utvise faglig sikkerhet i håndtering av pasienter
- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger og egen fagutøvelse
- kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer

3. Studiets struktur

Bachelor i osteopati er et treårig studium som totalt teller 180 studiepoeng². Studiet gjennomføres over seks semestre, og er bygget opp på følgende måte:

Bachelor i osteopati				
1.semester	Anatomi 10 sp	Fysiologi I 10 sp	Fysiologi II 10 sp	
2.semester	Sykdomslære 10 sp	Akademiske tekster og statistiske metoder 10 sp	Osteopati og underekstremiteten 10 sp	
3.semester	Lumbalcolumna 20 sp		Thorax 10 sp	
4.semester	Cervicalcolumna og overekstremiteten 15 sp		Klinisk medisin og kunnskapsbasert praksis 15 sp	
5.semester*	Klinisk osteopati i praksis I 20 sp		Bacheloroppgave 20 sp	
6.semester	Klinisk osteopati i praksis II 20 sp			

Tabell 1. Oppbygging av emner 1.-3. studieår

*Det legges til rette for utveksling 5. semester

3.1 Faglig progresjon

Studiet har en tydelig tematisk progresjon hvor studenten i første semester lærer om menneskekroppens anatomiske oppbygning og funksjon gjennom emnene *Anatomi*, *Fysiologi I* og *Fysiologi II*. Studenten får her innsikt i den friske menneskekroppens funksjon og struktur. I andre semester benyttes denne kunnskapen til å få forstå hvordan sykdom og sykelige prosesser manifesteres og presenteres. I løpet av dette semesteret introduseres studentene til vitenskapsteori, statistikk og epidemiologi gjennom emnet *Akademiske tekster og statistiske metoder*. Disse fagene gir studentene en innføring i kunnskapsbasert arbeid, og hjelper dem til å identifisere egne lærings- og kompetansebehov for å sikre livslang læring.

I tillegg vil det studiespesialiserende emne *Osteopati og underekstremiteten* dekke kroppsregionene i fot, ankel, legg, kne hofte og bekkenringen. Her vil studenten tilegne seg kunnskap og ferdigheter innen anatomi, biomekanikk, smertetilstander, undersøkelses og behandlingsmetoder for de nevnte regionene. Allerede under første semester vil studentene undervises i ferdighetstrening tilknyttet emnet *Osteopati og underekstremiteten* som også undervises i emnet *Anatomi*. Denne undervisningen legger til rette for at studentene tilegner seg ferdigheter i palpasjon, testing, samt behandling av de aktuelle anatomiske strukturer som blir undervist i emnet *Anatomi*. Undervisningen vil være forberedende til andre semester da dette er ferdigheter som krever tid nok til å tilegne seg.

Andre studieår forutsetter at studentene har grunnleggende kunnskap om anatomi, funksjon og sykdomslære og vil fokusere videre på undersøkelses- og behandlingsmetoder av rygg, brystrygg, nakke, skuldre og armer. Emnet *Lumbalcolumna* bygger på tidligere kunnskap, og gir dyp innsikt i korsryggens anatomi og funksjon, samt tilstander som rammer regionen, og hvordan denne regionen undersøkes og behandles. På lignende måte vil emnene *Thorax*, og *Cervicalcolumna og overekstremiteten* gi dyp innsikt innen disse regionenes anatomi, funksjon, tilstander og undersøkelses- og behandlingsmetoder. Målet med disse emnene er at studentene oppnår grunnleggende ferdigheter til å undersøke og behandle personer med plager i regionene. Emnet *Klinisk medisin og kunnskapsbasert praksis* bygger på de tre foregående emnene og inneholder blant annet klinisk medisinsk undersøkelse av ulike kroppssystemer og metoder for å kartlegge ulike kroppssystemer. Videre innlemmes kunnskap og ferdigheter fra samtlige foregående emner til å utøve kunnskapsbasert praksis for ulike plager i de gjennomgåtte regionene. Dette innebærer blant annet å kunne forstå den diagnostiske prosessen; fra aktuelt problem til undersøkelses- og behandlingsplan, samt behandlingsmålsettinger og prognose.

På det 3.studieåret vil blant annet studentene ha praksis på studentklinikken hvor kunnskap og ferdigheter fra 1. og 2. studieår aktualiseres i møte med pasienter. I emnet *Klinisk osteopati i praksis I* får studentene kunnskap om mage-, kjeve-, og hoderegionen som en fortsettelse av den regionbaserte tematikken på 2. studieår, samt ferdigheter innen undersøkelses- og behandlingsmetoder for disse regionene. Ved å integrere ulike regioner i kroppens muskel- og skjelettsystem knyttes ferdighetene og kunnskapen sammen, noe studentene skal utøve i studentklinikken. På denne praksisen jobber studentene i par og utøver grunnleggende undersøkelse og behandling av pasienter under tett oppfølging fra veileder. Videre vil emnet *Klinisk osteopati i praksis II* fordype studentene innen undersøkelse og behandling av ulike pasientgrupper, slik som idrettsutøvere, gravide og eldre. Slik som det foregående emnet er det en god del praksis under veiledning på dette emnet for å utøve den kunnskapen og de ferdighetene som er opparbeidet i møte med pasienter. I tillegg vil studentene ha emner innen vitenskapelig metode og statistikk, samt utarbeide en bacheloroppgave. Dette vil gi en grunnleggende innføring i vitenskapelige teorier og metoder, samt gi innsikt i kritisk evaluering av faget. Bacheloroppgaven er en fordypningsoppgave hvor studenten skal benytte tilegnet kompetanse til å løse en valgt problemstilling.

3.2 Første studieår

Emne	Studiepoeng	Beskrivelse
Anatomi	10 sp	Emnet tar for seg menneskekroppens oppbygning med fokus på bevegelsesapparatet og forståelse av sammenhenger mellom struktur og funksjon. Emnet gir kunnskap om biomekaniske prinsipper som ligger til grunn for kroppens bevegelser.
Fysiologi 1	10 sp	Dette emnet gir studenten kunnskap om kjemi og biokjemi. Dette settes i sammenheng med hvordan cellene er bygget opp

		og fungerer, Hoveddelen av emnet omhandler skjelettet, muskelfysiologi, nevrofysiologi, sanser og opprettholdelse av homeostasen gjennom cellekommunikasjon og endokrinologi.
Fysiologi 2	10 sp	I dette emnet lærer man om sirkulasjon -og respirasjonssystemet og hvordan disse virker i samspill samt oppbygging og funksjon av fordøyelsessystemet og nyre- og urinveier. I tillegg er forplantningslære, blodets sammensetning og immunologi sentrale temaer.
Osteopati og underekstremiteten	10 sp	I dette emne vil studenten fordype seg i anatomen i fot-, ankel-, kne-, hofte-, og bekkenregionen samt lære å utføre kliniske undersøkelser og osteopatiske undersøkelses- og behandlingsmetoder av disse regionene. Studenten vil også få innsikt i disse regionenes smertetilstander i tillegg til en introduksjon i osteopatiens arbeids- og tenkemåte. I undervisningen i dette emnet vil vi benytte auditorier/klasserom og ferdighetsrom.
Sykdomslære	10 sp	Dette emnet gir studenten kunnskap om mekanismene bak sykdomsutvikling i menneskekroppen, samt en introduksjon til farmakologi og grunnleggende førstehjelp. I løpet av emnet får studenten en grundig innføring i hva som forårsaker sykdommer som rammer oss, hvordan de diagnostiseres og behandles.
Akademiske tekster og statistiske metoder	10 sp	Dette emnet gir studenten en introduksjon til kritisk tenkning. I tillegg gis det opplæring i hvordan man leser vitenskapelige artikler, hvordan skrive akademisk samt ulike referansestiler og siteringspraksis. Dette emnet gir også studenten kunnskap om hypotesedrevet forskning med hovedvekt på hypotetisk deduktiv metode og statistisk testing. Studenten vil også få kunnskap om epidemiologi og samfunnsmedisin.

Tabell 3. Første studieår

3.3 Andre studieår

Emner	Studiepoeng	Beskrivelse
Lumbalcolumna	20 sp	<p>Dette emnet bygger på kunnskapen ervervet i grunnmedisin og gir studenten dypere forståelse for anatomi og biomekanikk i korsryggen, samt kunnskap om smertefulle tilstander i disse regionene. Studenten vil også bli introdusert til smertefysiologi og psykologiske faktorer som kan påvirke en pasient. Dette vil legge grunnlaget for den regionale kliniske undersøkelsen, samt behandling av muskel -og skjelettsystemet i regionen.</p> <p>En stor del av undervisningen vil foregå i rom med behandlingsbenker, slik at studenten kan praktisk utøve kliniske undersøkelser og osteopatiske undersøkelses- og behandlingsmetoder.</p>
Thorax	10 sp	<p>Dette emnet vil ta for seg den midtre delen av ryggen og brystkassen, hvor studenten får dypere kunnskap om anatomi, biomekanikk og smertetilstander.</p> <p>Studenten vil lære å utføre kliniske undersøkelser og osteopatiske undersøkelses- og behandlingsmetoder av muskel- og skjelettsystemet i regionen.</p> <p>En stor del av undervisningen vil foregå i rom med behandlingsbenker, slik at studenten kan praktisk utøve kliniske</p>

		undersøkelser og osteopatiske undersøkelses- og behandlingsmetoder.
Cervicalcolumna og overekstremiteten	15 sp	<p>Dette emnet vil ta for seg nakken, skuldre og arm hvor studenten får dypere kunnskap om anatomi, biomekanikk og smertetilstander.</p> <p>Studenten vil lære å utføre kliniske undersøkelser og osteopatiske undersøkelses- og behandlingsmetoder av muskel- og skjelettsystemet i regionen.</p> <p>En stor del av undervisningen vil foregå i rom med behandlingsbenker, slik at studenten kan praktisk utøve kliniske undersøkelser og osteopatiske undersøkelses- og behandlingsmetoder.</p>
Klinisk medisin og kunnskapsbasert praksis	15 sp	<p>Dette emnet bygger på kunnskap og ferdigheter utviklet fra de tre foregående studieløpseminene, og inneholder klinisk medisinske undersøkelser av ulike kroppssystemer.</p> <p>Studenten vil også få kunnskap om den diagnostiske prosess, som sier noe om hvorfor man som terapeut velger å stille de spørsmål som stilles pasienten i sykehistorien, hvorfor man velger de og de klinisk medisinske og osteopatiske undersøkelsene, samt behandlingsmetodene på den enkelte pasient. Studenten skal på dette tidspunkt være i stand til å reflektere over valgene man gjør i undersøkelse og behandling av en pasient med plager/smerter.</p> <p>En stor del av undervisningen vil foregå i rom med behandlingsbenker, slik at studenten kan praktisk utøve klinisk medisinske undersøkelser, samt utføre gruppeøvelser rundt pasientkasuistikker.</p>

Tabell 4. Andre studieår

3.4 Tredje studieår

Emner	Studiepoeng	Beskrivelse
Klinisk osteopati i praksis 1	20 sp	<p>Dette emnet introduserer studenten til hvordan man skriver journaler og følger opp pasienter i studentklinikken. Studenten vil håndtere pasienter i studentklinikken, hvor studentene jobber i par under tett oppfølging av veileder.</p> <p>Dette emnet inneholder også en god del praktisk og teoretisk undervisning som skal gjøre studenten kjent med sammenhenger mellom kroppens muskel- og skjelettsystem, nervesystem, organsystem og det hormonelle systemet. Studenten blir introdusert til osteopatisk undersøkelse og behandling av mageregionen i sammenheng med muskel-skjelettsystemet, samt hode- og kjeve-regionen.</p> <p>I dette emnet vil studenten tilbringe endel tid på studentklinikken og i undervisningsrom med benker for den praktiske øvelsen av undersøkelse og behandling.</p>
Klinisk osteopati i praksis 2	20 sp	<p>Dette emnet fortsetter med håndtering av pasienter, hvor studentene jobber i par med tett oppfølging av veileder på studentklinikken.</p>

		<p>Dette emnet bygger på det foregående emnet, hvor studenten lærer mer om undersøkelse og behandling av mageregionen i sammenheng med muskel- og skjelettsystemet.</p> <p>Studenten vil lære om undersøkelse og behandling av ulike grupper pasienter, som idrettsutøvere, gravide, og eldre.</p> <p>Studenten skal utvikle sine kommunikasjonsferdigheter og lære om etiske problemstillinger som kan oppstå i praksis.</p> <p>I dette emnet vil studenten tilbringe endel tid på studentklinikken og i undervisningsrom med benker for den praktiske øvelsen av undersøkelse og behandling.</p>
Bacheloroppgave	20 sp	<p>Emnet gir en introduksjon til kunnskaps- og evidensbasert praksis. Etter innføring i kvalitativ og kvantitativ forskningsmetode og -design, grunnleggende statistikk skal studentene kunne kritisk evaluere litteratur, beherske vitenskapelig skriving og kunne gjennomføre forskningsprosjekter basert på anerkjente vitenskapelige metoder og teori. Studentene vil bli introdusert til kunnskaps- og evidensbasert praksis med basis i ulike vitenskapsteoretiske perspektiver, og samtidig aktivt kunne bruke Excel og SPSS for statistisk analyse av data. Dette skal gjøre studenten i stand til å lese og kritisk vurdere vitenskapelige artikler, anvende kvalitativt design, inkludert intervju og spørreskjema, designe studier, beregne utvalgsstørrelse og kunne diskutere styrker og svakheter. De skal også kunne melde inn prosjekter til Norsk Samfunnsfaglig Datatjeneste</p> <p>Gjennom bacheloroppgaven skal studentene vise at de klarer å lage en tydelig og klar problemstilling, som et tema de kan utforske og besvare ved hjelp av hypoteser. De skal også demonstrere kunnskap om relevant teori/forskningsresultater innenfor temaet, samt å demonstrere evne til å anvende foreliggende teori og forskning i egen studie. Studentene skal begrunne valg av metodestrategien. Studentene skal også begrunne valg av det teoretiske grunnlaget, og drøfte hvordan det teoretiske- og metodologiske gjør seg gjeldende i forhold til datamateriale. Studentene skal demonstrere kunnskap om et område innen helsefag som krever kartlegging, utvikling eller forskning. De skal kunne dokumentere innsamling og analyse av data, og evaluere egen metodetilnærming. I tillegg skal de ivareta etiske, forskningsetiske og juridiske hensyn.</p>

Tabell 5. Tredje studieår

4. Undervisnings- og vurderingsformer

4.1 Pedagogisk plattform og gjennomføring av undervisning

Studiet legger vekt på varierte arbeidsformer med fokus på samarbeid og med stor grad av egenaktivitet. Det forutsettes at studentene viser initiativ og tar ansvar for eget studiearbeid og felles arbeidsoppgaver og læringsmiljø. Høgskolen Kristiania vektlegger studentaktiverende læringsformer hvor fokus dreies fra undervisning, hvor foreleseren er i sentrum, til læring, hvor studenten blir subjekt i sin egen læringsituasjon. Dette stimulerer til økt læring og er også i tråd med kvalitetsreformens økte fokus på læringsutbytte.

Det legges opp til følgende læringsformer ved bachelorstudiet i osteopati:

- forelesninger/gruppeundervisning
- studentaktiverende læringsformer
  - problembasert gruppeundervisning
  - individuelle- og gruppeoppgaver
  - prosjektoppgaver/studentpresentasjoner/oppgaver-individuelle og i gruppe
  - medstudentrespons
  - refleksjonsnotater
- praktiske forelesninger og ferdighetstrening
  - problembasert gruppearbeid, praktisk øvelse rundt pasientkasuistikker
- veiledet praksis
  - behandling av pasienter, individuelt eller i små grupper, under veiledning
- selvstudium og eksamensforberedelser

Valg av læringsformer, og deres omfang, er styrt av ønsket læringsutbytte for studiet.

Praktisk undervisning og ferdighetstrening

Yrkesutøvelse innen osteopati krever en betydelig mengde praktiske ferdigheter innen klinisk testing og undersøkelse, samt osteopatisk undersøkelse og behandling. I løpet av studiet skal studentene tilegne seg disse ferdighetene gjennom praktiske øvelser under tett oppfølging og veiledning. Derfor vil store deler av undervisningen være i praktiske undervisningsrom med behandlingsbenker.

Veiledet Praksis

Studentene vil i starten av studiets tredje året bli kjent med studentklinikken daglige administrative og praktiske drift. I små grupper vil man under veiledning utføre førstegangskonsultasjon og gjennomføre en behandlingsplan på ulike pasienter.

Klinikkpraksisen er på 18 uker, og gir en unik mulighet til å praktisere sine ferdigheter og oppnådd kunnskap underveis i studie. Studentklinikken fungerer som en bro mot arbeidslivet, der målet er å gjøre studenten selvstendig og faglig trygg i håndtering av pasienter.

4.2 Eksamens- og vurderingsformer

Det benyttes flere ulike vurderingsformer i studiet, både underveis og etter avsluttet emne. De ulike eksamens- og vurderingsformene er valgt i henhold til hvilken evne de har til å teste den kunnskap, de ferdigheter og den kompetansen som er definert som læringsutbytte i hvert emne. I tillegg skal eksamensformene bidra til et optimalt læringsutbytte underveis i emnet. Det legges derfor opp til flere mulige vurderingsformer som tilpasses det enkelte emnes egenart og som gir studentene ulike former for utfordringer, både individuelt og i grupper. Vi ønsker å styrke sammenhengen mellom undervisning/læring og vurderingsform og benytte arbeidsformer som kan fungere som redskap både for vurdering og læring samtidig. Vi tilstreber i tillegg å gjøre vurderingsformen mest mulig relevant i forhold til situasjoner studenten skal stå overfor i praksis.

Det anvendes ulike vurderingsformer, slik som Multiple Choice, skriftlig individuelle eksamener, skriftlige hjemmeeksamen, mappevurdering, muntlig eksamen, bacheloroppgave og praktisk eksamen.

Enkelte emner kan innebære obligatoriske aktiviteter som må godkjennes for få gå opp til eksamen. Dette kan være arbeidskrav som består av en eller flere oppgaver. Omfang og plan for arbeidskrav angis i emnebeskrivelsene. Det kan også være undervisning som er obligatorisk eller krever et oppmøte på en gitt prosentandel. I tillegg kan obligatoriske aktiviteter innebære spesifikke læringsaktiviteter eller praksis. Det gis informasjon om obligatoriske aktiviteter i emnebeskrivelsen. (Vurderingsuttrykket for obligatorisk aktivitet er Godkjent/Ikke godkjent).

For utfyllende informasjon angående eksamen, se Høyskolen Kristianas hjemmesider.

Se siste oppdaterte emnebeskrivelse for detaljer om vurderingsform til hvert enkelt emne.

5. Internasjonalisering og internasjonal studentutveksling

Med henvisning til Studietilsynsforskriften av februar 2017 (§ 2-2, pkt. 7 og 8) har studiet ordninger for internasjonalisering og internasjonal studentutveksling.

Ordningene for internasjonalisering er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Innholdet i ordninger for internasjonal studentutveksling er faglig relevant.

5.1 Ordninger for internasjonalisering

Med internasjonalisering menes her at studietilbudet settes i en internasjonal kontekst og at studentene eksponeres for et mangfold av perspektiver.

Ved bachelor i osteopati benyttes det en stor del engelsk faglitteratur, både i form av bøker og vitenskapelige artikler. Enkelte i fagmiljøet har deltidsstilling på utenlandske universitet innen fagområdet. Disse foreleser på engelsk, og trekker inn perspektiver fra en internasjonal kontekst. Fagmiljøet på osteopati har et stort internasjonalt nettverk, hvor det kan det inviteres gjesteforelesere fra ulike land, og med ulik bakgrunn og perspektiv. Det arrangeres årlige osteopatikongresser med foredrag og workshops i flere europeiske land hvor studenter på bachelor i osteopati ofte mottar invitasjon til deltagelse. I tillegg samarbeider Høyskolen Kristiania med Norsk Osteopat Forbund ved faglig arrangement, hvor studentene inviteres til foredrag hvor det kan være osteopater eller forskere fra ulike deler av verden som holder foredrag eller workshops. Flere av de faglige på osteopati holder kurs og foredrag, og deltar på kurs og foredrag i utlandet og trekker inn erfaringer fra dette i undervisningen.

Bachelor i osteopati har avtale med University College of Osteopathy, London, England. Formålet med denne avtalen er blant annet utveksling av akademisk personell for faglig utvikling, undervisning og forskningsformål.

For spesifikke ordninger for internasjonalisering, vises det til studiets emnebeskrivelser.

5.2 Ordninger for internasjonal studentutveksling

Når det gjelder ordninger for internasjonal studentutveksling har Høyskolen følgende mobilitetsprogram;

- Nordplus i Norden eller Baltikum
- ERASMUS+ i Europa
- «Study Abroad», for studenter i og utenfor Europa

For Bachelor i osteopati tilrettelegges det for utveksling i det siste studieåret. På nåværende tidspunkt foreligger det avtale med University College of Osteopathy, London, England for utveksling av studenter i forbindelse med praksisstudier på det 5.semesteret. Denne

praksisutvekslingen har en varighet på 4-5 uker og inngår som en del av emnet *Klinisk osteopati i praksis 1*.

Endringer i godkjente avtaler kan forekomme. Informasjon om mulige utvekslingsopphold for det aktuelle kullet publiseres derfor på høyskolens web og læringsplattform.

Høyskolen Kristiania har som målsetting å sende godt kvalifiserte og motiverte studenter til anerkjente utenlandske institusjoner. For nominering til studentutveksling kan det derfor stilles krav til karakterer og motivasjonssøknad.

Høyskolen Kristiania ønsker å ha få, aktive avtaler innenfor prioriterte fag- og forskningsområder. Internasjonalt kontor er ansvarlig for tilrettelegging av utvekslingsordninger ved Høyskolen Kristiania. Faglig relevans sikres av studietilbudets fagmiljø. Utvekslingsemner fra partnere godkjennes av faglige studieledere, for innpass i studiet, med omfang opp til *30 studiepoeng*.

For både steds- og nettbaserte studier er utvekslingen stedsbasert. Ordninger om utveksling gjelder for studenter som har avtale om gradsgivende studier og som har oppnådd minimum 60 studiepoeng ved Høyskolen Kristiania.